

70. obletnica industrijske proizvodnje izolacij v Sloveniji

Začetek industrijske proizvodnje izolacijskih materialov v Sloveniji segajo v davno leto 1937, ko je 15. marca gospod Anton Res v Ljubljani ustanovil tovarno in skladišče asfaltnih izdelkov z imenom »Anton Res - tovarna strešne lepenke in asfaltnih izdelkov Ljubljana«. Na začetku je bilo zaposlenih 18 delavcev, ki so delo opravljali ročno. Glavni proizvodni program so bile zalivne mase za granitne kocke v cestogradnji, razna maziva za stroje, asfaltiranje cest in od leta 1942 strešna lepenka. Že leta 1946 se je podjetje preimenovalo v Izolirko in razširilo dejavnost na proizvodnjo izolacijskih, lepilnih in premaznih bitumenskih mas. Ime Izolirka je patentno zaščiteno od leta 1953.

Komaj dve leti po izumu Stiropora – ekspandiranega poli-

stirena (EPS) smo leta 1954, med prvimi v Evropi, izvedli poskusno izdelavo in leta 1955 začeli z redno industrijsko proizvodnjo Stiropora.

V 50-ih letih je imelo podjetje Izolirka predstavnitva praktično v vseh republikah bivše države, obenem pa se je leta 1957 ustanovilo samostojno montažno podjetje Termika, iz katerega se je kasneje razvil proizvodni obrat Termo Škofja Loka. Podjetje Izolirka je vseskozi veliko investiralo v svojo rast in razvoj, tako da sta bili že leta 1960 ustanovljeni razvojni laboratorij in tehnično informativna služba. Leta 1968 smo izvedli rekonstrukcijo bitumenskega obrata, uvedli novo opremo za proizvodnjo Stiropora in novo proizvodno linijo žlindre volne na Jesenicah. Leta 1970 smo pričeli s proizvodnjo Kombi plošč in

uvedli novo proizvodnjo bitumenskih mas, raztopin, emulzij in past.

V začetku 70-ih se je pričela proizvodnja bitumenskih varilnih trakov Izotekt, ki je pomenila velik preskok v kakovosti, varnosti in hitrosti izvedbe hidroizolacij. Do takrat se je uporabljal klasični postopek izvedbe z vročo bitumensko maso in vmesnim slojem strešne lepenke. Varilni trakovi Izotekt še vedno veljajo za sodobne in najbolj razširjene materiale za izvedbo vseh vrst hidroizolacij. V začetku leta 1973 se je pričela izgradnja novega obrata za proizvodnjo stiropor embalaže.

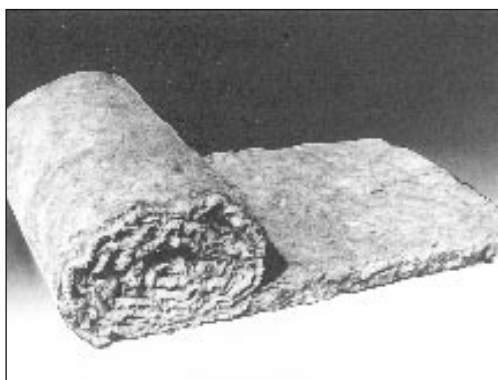
Leta 1978 je Izolirka pripojila podjetje Novolit iz Nove vasi na Blokah in leta 1980 še Tectum iz Ljubljane, ki je bil specializiran za montažna dela in vgradnjo ravnih streh. V 80-

ih pa so začeli s proizvodnjo bitumenske strešne kritine Izokrit, ki je še posebej primerna za pokrivanje poljubno oblikovanih in razgibanih strešnih površin.

V 80-ih letih preteklega stoletja je bil v Radovljici ustanovljen oddelek »Izolirka – Požarni inženiring«, ki se je leta 1991 osamosvojil.

Po letu 1987 je doživelo podjetje Izolirka več preoblikovanj. Ustanovili so podjetje Piroterm s protipožarnim programom z lokacijo v Češnjevku na Gorenjskem in oddelek »Izolirka Protipožarni inženiring« v Radovljici. Leta 1989 sta se osamosvojila Tozd Novolit in Tozd Tectum.

Družba TIM, Tovarna izolacijskega materiala Laško, izvira iz nekdanjega Rudnika rjavega premoga. Ta je leta 1973 začel opuščati izkop premoga in

se preusmerjati v proizvajalca izolacijskih materialov. Podjetje ima dolgoletno tradicijo v proizvodnji in prodaji izolacijskih materialov. Osnovni proizvodni programi so bitumenske hidroizolacije, toplotne izolacije iz ekspandiranega polistirena (Stiropora), fasadni sistem Demit in stiroporna embalaža.

Podjetje Fragmat je bilo ustanovljeno leta 1991 s sedežem v vasi Metulje na Blokah. Torej obletnice štejemo skupaj s samostojno Slovenijo. Že od samega začetka je bila pozornost namenjena predvsem proizvodni dejavnosti. Najprej izdelava izolacij za hladilnice, kasneje pa je bila v program vključena tudi proizvodnja in prodaja panelnih fasadnih izolacij. Leta 1994 se je Fragmat preselil v Sodražico in proizvodnjo hladilniških izolacij dopolnil z izdelavo toplotno izoliranih hladilniških vrat.

Fragmat je v letu 1996 z odkupom stiropornega proizvodnega programa ljubljanskega podjetja Izolirka postal pomemben proizvajalec toplotnih izolacij in drugih izdelkov iz Stiropora. Podjetje nadaljuje svojo rast in širitev pod imenom Fragmat Izolirka. V letu 2004 smo odprli proizvodnjo EPS v Kumanovem (Makedonija), naslednje leto v Splitu (Hrvaška) in leta 2006 v Gračanici (BiH).

Leta 2005 smo k skupini Fragmat priključili družbo TIM Laško d.d., skupaj s proizvodnjo stiropora Okipor v Zagrebu (Hrvaška), proizvodnjo bitumenskih izdelkov in toplotnoizolacijskih izdelkov iz Stiropora TIM Izolirka v Šidu (Srbija) in podjetje Izolirka z njenim znanjem in industrijsko lastnino.

Z združevanjem podjetij in intenzivnim vlaganjem v proizvodno opremo se nam odpirajo nove možnosti širitve prodaje na trge jugovzhodne Evrope in tudi širše. Danes za-

jema podjetje Fragmat sedem tovarn Stiropora, od tega dve v Sloveniji, dve na Hrvaškem in po eno v Bosni in Hercegovini, Srbiji in Makedoniji, ter dve tovarni bitumenskih hidroizolacijskih materialov, eno v Sloveniji in eno v Srbiji.

Tudi v sedanjem času industrija izolacijskih materialov v Sloveniji bistveno presega potrebe po teh izdelkih. Zato smo tudi mi usmerjeni v izvoz na bližnje in tudi bolj oddaljene trge, z jasno vizijo vodilnega proizvajalca izolacijskih

materialov v jugovzhodni Evropi.

Veliko znanja in izkušenj je vloženo v nove izdelke. Poleg teh so nam v največji ponos lastni izdelki visoke kakovosti, kar nedvomno izkazuje visoko zadovoljstvo kupcev.

LETO	ČASOVNI POTEK
1937	Ustanovitev proizvodnje »Anton Res – Tovarna strešne lepenke in asfaltnih izdelkov Ljubljana« na sedanjem prostoru Fragmat Izolirke.
1942	Postavitev strojev za asfaltno izdelke in pridobitev uporabnega dovoljenja za kuhalnik asfalta in izdelovanje lepenke.
1945	Podjetje postane državna last 7. julija 1945.
1946	Naziv Izolirka Ljubljana-Moste, od 1.11.1946 dalje, z dejavnostjo »industrija gradbenega materiala«.
	Izolirka pripoji obrat izolacijske opeke Pragersko.
1949	Razširitev dejavnosti podjetja, priključitev obrata »Destilarna«, obrata za izdelavo »Bergman cevi« in priključitev skupine za montažno izvajanje izolacijskih del. Ustanovitev obrata za izdelavo žlindre volne (kamena volna) na Jesenicah.
1950	Podjetje se preimenuje v Izolirka Ljubljana.
1953	Zaščitna znamka »Izolirka«. Priznana s strani Zveznega zavoda za patente v Beogradu (ZZP) od dne 27.4.1953 dalje.
1954	Začetki proizvodnje Stiropora v Izolirki Ljubljana. To je komaj dve leti po izumu EPSa – ekspandiranega polistirena v tovarni Basf Nemčija.
1955	Prva proizvodnja Stiropora v Jugovzhodnem delu Evrope v podjetju Izolirka Ljubljana. Otvoritev predstavništva v Beogradu, s pričetkom poslovanja 1.2.1955.
1957	Preimenovanje v Tovarno izolacijskih materialov – Izolirka Ljubljana. Montažna skupina za izvajanje izolacijskih del se je osamosvojila in začela samostojno delovati pod imenom Termika Ljubljana, iz katere se je kasneje razvil Termo Škofja Loka.
1958	Ukinitve obrata izolacijske opeke na Pragerskem.
1960	Ustanovitev razvojnega laboratorija in tehnično informativne službe.
1968	Izvedba rekonstrukcije bitumenskega obrata. Proizvodnja žlindre volne se preseli na novo lokacijo na Jesenicah. Uvede se nov postopek izdelave mineralne volne. Razvije se nov izdelek Kombi plošča.
1970	Izvajanje aktivnosti v zvezi z zaprtjem Rudnika rjavega premoga Laško in investiranje v nadomestno proizvodnjo za zaposlitev rudarjev (zametki TIM-a Laško). Preselitev proizvodnje bitumenskih mas v nov obrat (Remp- raztopine, emulzije, mase in paste). Ukine se proizvodnja Bergman cevi.
1971	Pričetek proizvodnje bitumenskih varilnih trakov Izotekt – prvi sodobni hidroizolacijski izdelki na tržišču.
1972	Ustanovitev podjetja TIM Laško.
1973	Začetek gradnje novega obrata za proizvodnjo stiropor embalaže in bitumenskih varilnih trakov Izotekt.
1974	V skladu s ustavno spremembo se ustanovita dve temeljni organizaciji združenega dela (Tozd) in sicer: »Tozd Jesenice« in »Tozd Ljubljana«.
1977	Začetek proizvodnje bitumenskih izdelkov v TIM Laško. Začetek proizvodnje fasadnega sistema Demit v Laškem.
1978	Izolirki je priključen Tozd Novolit Nova vas, s svojo proizvodnjo gradbenih plošč.
1979	Prenos proizvodnje Kombi plošč v Tozd Novolit in ukinitve proizvodnje teh v Izolirki na lokaciji v Ljubljani. Dobava rezanega siropora iz proizvodnje v Ljubljani za proizvodnjo v Novolitu – Nova vas.
1980	Izolirki je priključeno Obrtno gradbeno podjetje Moste, ki postane Tozd Tectum.
1982	Začetek proizvodnje strešne kritine »Bitumenska skodla Izokrit« v Izolirki Ljubljana.
1984	Pričetek proizvodnje akustičnega stropa Akuterm iz lesno cementnih vlaken v Novolit, Nova vas na Blokah.
1989	Zaprtje obrata kamene volne na Jesenicah.
1990	Izolirka ustanovi podjetje Piroterm v Česnjevku na Gorenjskem – »Proizvodnja negorljivih materialov«.
1991	V vasi Matulje na Blokah je ustanovljeno podjetje Fragmat.
1992	Izolirka Ljubljana, d.o.o., sprejete sklepa o udeležbi na natečaju pri izvedbi prestrukturiranja in sanacije podjetja. Prehod na Razvojni sklad SRD (12.06.1992). Začne se postopek lastninskega preoblikovanja podjetja.
1996	Fragmat odkupi od podjetja Izolirka proizvodnjo Stiropora v Ljubljani.
1997	Zaključen postopek privatizacije, lastniki so: delavci, Kapitalski sklad in SRD.
2000	Izolirka posluje kot družba z omejeno odgovornostjo. Prodaja deleža Kapitalskega sklada – kupec - nov lastnik deleža v višini 19,71 % je TIM Laško d.d.
2001	TIM Laško d.d. kupi od SRD nov lastniški delež in postane lastnik 59,71 % (21.02.2001).
	TIM Laško d.d. kupi deleže delavcev in postane lastnik 93,82 % deleža Izolirke Ljubljana, d.o.o.
2004	Preselitev bitumenske proizvodnje linije iz Ljubljane v Šid, Srbija. Pričetek proizvodnje bitumenskih in stiropornih izdelkov v podjetju TIM Izolirka Šid, Srbija. Začetek proizvodnje Stiropora v podjetju Fragmat Tepor Split, Hrvaška. Začetek proizvodnje Stiropora v tovarni Fragmat MAK Kumanovo, Makedonija.
2005	Fragmat Izolirka, d.o.o. odkupi podjetje TIM Laško d.d. (skupaj s podjetji Okipor, Zagreb, Hrvaška, Izolirka Ljubljana in TIM Izolirka Šid, Srbija). Začetek proizvodnje Stiropora v tovarni Fragmat Izolirka Tuzla, Bosna in Hercegovina.